

Mál nr. 233/2013
M
og V1 v/ bifreiðarinnar A og V2 v/bifreiðarinnar B.

Árekstur við götuna Þrúðvang á Hellu 6.júlí 2012.

Gögn.

1. Málskot móttakið 16. maí 2013 ásamt gögnum.
2. Bréf V2 dags. 15. júlí 2013.
3. Tölvupóstur V1 afrit - ódags.

Málsatvik.

Í lögregluskýrslu kemur fram að árekstur var með bifreiðum A og B á aðrein frá Suðurlandsvegi að Þrúðvangi á Hellu í Rangárþingi ytra þann 6. júlí 2012. Aðstæður til aksturs voru með besta móti af myndum af vettvangi að dæma. M ók bifreið A til norðurs og bifreið B var ekið til vesturs. Árekstur var með bifreiðunum þar sem þær mættust en hvorugur ökumanna vék fyrir hinum.

M telur að ökumaður B beri alla ábyrgð á árekstrinum með því að hafa ekið gegn biðskyldu í veg fyrir bifreið A. M vísar til þess að yfirborðsmerkingar á götu um biðskyldu hafi verið skýrar og greinilegar en sérstakt umferðarskilti hafi verið fjarlægt með ólögumætum hætti af vettvangi. Það breyti þó ekki því að biðskylda hafi verið í gildi í akstursátt ökumanns B og hafi hann því átt að víkja fyrir bifreið A. M bendir á að í 5.gr. umferðarlaga nr. 50/1987 komi fram að vegfarandi skuli fara eftir leiðbeiningum um umferð sem gefnar eru með umferðarmerkjum, [...] eða öðrum merkjum á eða við veg, sbr. 84.gr. sömu laga, en þar er kveðið er á um heimild ráðherra til að setja reglur um slíkt merki. M bendir á að í reglugerð nr. 289/1995, sem sett er með umræddri heimild, er fjallað um ýmsi merki um umferð en ekki eingöngu umferðarmerki í formi umferðarskilta. M telur að öll þau merki sem tilgreind eru í umræddri reglugerð séu þess eðlis að þau geti gengið framur almennum umferðarrétti, sbr. leiðbeiningar í tilvitnuðum greinum umferðarlaga. M vísar einnig til háttarisreglu 1.mgr. 25.gr. umferðarlaga þar sem fram kemur að ökumönnum beri að hafa sérstaka aðgát við gatnamót. Það þýði m.a. að gæta þurfi sérstaklega að yfirborðsmerkingum akbrautar. Skýringu á þeim yfirborðsmerkingum sem voru á akbraut á vettvangi megi finna í 28.gr. reglugerðar nr. 289/1995 og sé ótækt annað en að skilja þær sem biðskyldu óháð því hvort sérstakt umferðarskilti um biðskyldu sé á vettvangi. Ekki stoði heldur að vísa til þess að yfirborðsmerkingar sjáist ekki alltaf sökum veðuráðstæðna því þegar árekstur varð milli bifreiða A og B hafi umræddar merkingar verið mjög greinilegar.

V telur að M sem ökumaður bifreiðar A hafi borið að veita bifreið B forgang við akstur um gatnamótin með vísan til 4.mgr. 25.gr. umferðarlaga, þar sem fram komi að þegar leiðir ökumanna skerast skuli sá sem hefur hinn á hægri hönd veita forgang. Ökumaður bifreiðar A hafi ekið til norðurs og hafi því haft bifreið B, sem hafi verið ekið til vesturs, á hægri hönd. V vísar einnig til reglugerðar nr. 289/1995, nánar tiltekið til ákvæðis A06.11 sem fjallar um biðskyldumerki og telur að það ákvæði gangi framur leiðbeiningum í 28.gr. sömu reglugerðar sem eingöngu sýni hvar ökumenn eigi að stöðva við biðskyldu en skilgreini ekki biðskylduna sjálfa. V telur að til þess að víkja frá reglum um almennan umferðarrétt verði umferðarmerki að vera skýr og yfirborðsmerkingar á vegi án sérstaks umferðarskiltis um biðskyldu uppfylli ekki þær kröfur sem gera verði til skýrleika umferðarmerkja. Vísar V til úrskurðar nefndarinnar í máli nr. 258/2009 og telur félagið að aðstæður hafi verið nokkurn veginn með sama hætti í því máli og þessu og niðurstaða nefndarinnar þar hafi verið að taka yrði mið af almennum umferðarrétti sem gerði ekki ráð fyrir biðskyldu þar sem slíkt skilti var ekki uppi.

Álit.

Ágreiningur málsins snýr að því hvort yfirborðsmerkingar á vegi, sem sýna hvítmálaða þríhyrninga með greinilegum hætti, feli í sér fullnægjandi leiðbeiningar um biðskyldu þannig að þær gangi framur almennum umferðarreglum, sbr. 5.gr. umferðarlaga nr. 50/1987. Í tilvitnuðu ákvæði kemur fram að vegfarandi skuli fara eftir leiðbeiningum um umferð sem gefnar eru, m.a. með umferðarmerkjum eða öðrum merkjum á eða við veg sbr. 84.gr. Í 84.gr. er vísað til heimildar ráðherra til að setja reglur um gerð og notkun slíkra merkja og ítrekað í 2.mgr. 84.gr. að það megi víkja frá almennum umferðarreglum með slíkum merkjum.

Þegar umrædd ákvæði umferðarlaga eru skýrð verður ekki séð að leiðbeiningar um umferðar verði eingöngu sett með sérstökum umferðarskiltum heldur eru merki í skilningi reglugerðarinnar talin í ýmsum ákvæðum hennar, ýmist í formi skilta, yfirborðsmerkinga eða annara merkja. Í 28.gr. reglugerðarinnar er kveðið á um biðskyldumerkingu og hún tilgreind sem röð þríhyrninga þvert á akbraut. Í ákvæðinu kemur einnig fram að umrædd merking sýni frá hvaða stað á akbrautinni ökumaður hefur biðskyldu við vegamót. Þó algengast sé að slíkum yfirborðsmerkingum fylgi sérstakt umferðarskilti sem sýnir einnig biðskyldu verða ákvæði reglugerðarinnar ekki túlkun þannig að ákvæði 28.gr. séu marklaus án þess að þeim fylgi slíkt skilti.

Við ákvörðun um sakarskiptingu ber að líta til allra aðstæðna þ.á.m. aðstæðna á vettvangi og meta hvort yfirborðsmerkingar hafi í raun verið þannig sýnilegar fyrir ökumann B að hann hefði átt að líta á þær sem leiðbeiningar um biðskyldu eða líta framhjá þeim. Í þessu máli liggja fyrir skýrar ljósmyndir af vettvangi í lögregluskýrslu auk loftmynda. Í lögregluskýrslu kemur fram að haft er eftir ökumanni B á vettvangi að hann hafi ekki séð merkingarnar heldur hafi hann eingöngu horft eftir umferðarskiltum. Með hliðsjón af þeim myndum, lýsingum á veðri og aðstæðum öllum verður að telja að ökumanni B hafi ekki mátt dyljast þær yfirborðsmerkingar sem voru á götunni í hans akstursátt. Í ljósi fyrrgreindra aðstæðna, sem ekki verða lagðar að jöfnu við óskýrar yfirborðsmerkingar í máli nefndarinnar í máli nr. 258/2009, verður það metið honum til sakar að hafa ekið inn á gatnamótin yfir biðskyldumerkingar án þess að veita bifreið A forgang.

Niðurstaða.

Ökumaður B ber alla sök á tjóni M á bifreið A .

Reykjavík 27. ágúst 2013.

Þóra Hallgrímsdóttir hdl.

Sigurður Óli Kolbeinsson hdl.

Jón Magnússon hrl.